

Sygn. akt I Cz 198/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Teresa Zawistowska

Sędziowie: SO Dorota Twardowska

SO Krzysztof Nowaczyński (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w E. – J. B.

w postępowaniu z wniosku wierzyciela M. C.

przeciwko dłużnikowi A. M.

o egzekucję świadczenia pieniężnego ((...))

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w E.

z dnia 14 stycznia 2013r., sygn. akt IX Co 2631/12

postanawia:

1. odrzucić zażalenie na rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 1 (pierwszym) zaskarżonego postanowienia;
2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2013r. Sąd Rejonowy w E. odrzucił wniosek dłużnika A. M. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika J. B. – postanowienie z dnia 18 kwietnia 2012r. (pkt 1) oraz odrzucił jego skargę na powyższą czynność egzekucyjną (pkt 2). W uzasadnieniu wskazał, że, jak wywodził dłużnik, komornik wydał postanowienie z dnia 18 kwietnia 2012r. po uchyleniu przez sąd jego wcześniejszego postanowienia dotyczącego tej samej kwestii. Wobec tego był przekonany, że skoro ponownie postanowienie obejmowało tą samą kwotę opłaty egzekucyjnej, to komornik nie miał wiedzy o wcześniejszej decyzji sądu. Dlatego też zwracał się o wyjaśnienie tej sprawy i komornik pismem z dnia 5 lipca powiadomił go, iż postanowienie sądu z dnia 30 marca 2012r. otrzymał w dniu 13 kwietnia 2012r. W dniu 31 lipca 2012r. dłużnik ponownie zwrócił się do komornika o wyjaśnienie przyczyny ponownego obciążenia go kosztami za poszukiwanie majątku na co odpowiedź uzyskał dopiero w dniu 6 listopada 2013r. Zdaniem Sądu, wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika – postanowienie z dnia 18 kwietnia 2012r. – był spóźniony, gdyż najpóźniej z treści pisma komornika z dnia 5 lipca 2012r., które otrzymał w dniu 25 lipca 2012r., dowiedział się, że komornik wydając zaskarżone postanowienie znał treść postanowienia sądu z dnia 30 marca 2012r. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 169 § 1 k.p.c., wniosek o przywrócenie

terminu mógł być złożony do dnia 2 sierpnia 2012r. Skoro zaś dłużnik wystąpił z takim wnioskiem w dniu 13 listopada 2012r., to należało go odrzucić, jako spóźniony. Konsekwencją odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu dla dokonania czynności procesowej było następnie odrzucenie samej skargi na czynność komornika.

W zażaleniu na powyższe postanowienie dłużnik A. M. domagał się jego uchylenia w całości. Zarzucił, że wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika nie mógł zostać uznany za spóźniony, gdyż dopiero z pisma komornika z dnia 19 października 2012r. jednoznacznie wynikało, że w dacie wydania postanowienia z dnia 18 kwietnia 2012r. o ustaleniu kosztów egzekucji komornik znał treść postanowienia sądu z dnia 30 marca 2012r., i w rzeczywistości je zignorował. Do dnia otrzymania tego pisma dłużnik był przekonany, że postanowienie sądu jest dla komornika wiążące i jeśli się z nimi nie zgadza, to może je zaskarżyć.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu jest niedopuszczalne, zaś w pozostałym zakresie okazało się niezasadne.

Należy wyjaśnić, że postanowienie w przedmiocie odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, w tym złożenia skargi na czynność komornika, nie kończy postępowania w sprawie w rozumieniu art. 394 § 2 k.p.c., a prowadzi jedynie do odrzucenia samej skargi na czynność komornika. Dopiero to ostatnie postanowienie kończy postępowanie w sprawie i podlega zaskarżeniu zażaleniem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012r., I CZ 161/11, system LEX nr 1157540 i uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000r., III ZP 1/00, OSNC 2001, Nr 1, poz. 1). Postępowanie o przywrócenie terminu ma charakter wpadkowy i jego celem jest zbadanie, czy zaniechanie dokonania czynności było spowodowane okolicznościami niezawinionymi przez stronę. Dlatego też orzeczono jak w pkt 1 postanowienia na podstawie art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c.

Nie oznacza to jednak, że Sąd II instancji, zgodnie z regulacją art. 380 k.p.c., w ramach rozpoznania zażalenia na postanowienie o odrzuceniu środka zaskarżenia nie bada zasadności decyzji o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu, która była przecież podstawą do odrzucenia tego środka. W przedmiotowej sprawie, wprawdzie skarżący nie sformułował jednoznacznie wniosku o rozpoznanie postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi na czynność komornika, to jednak wolę taką należało wyinterpretować z uzasadnienia zażalenia, w którym kwestionuje zasadność decyzji o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu.

Istotna z tego punktu widzenia była więc treść art. 169 § 1 k.p.c., zgodnie z którym taki wniosek należało złożyć w terminie 7 dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. Odnosząc tę regulację do stanu faktycznego sprawy należało stwierdzić, że stanowisko Sądu I instancji o złożeniu takiego wniosku z przekroczeniem ustawowego terminu było zasadne. Mianowicie, postanowieniem z dnia 30 marca 2012r. Sąd Rejonowy w E. w sprawie (...) uchylił postanowienie komornika sądowego J. B. z dnia 5 września 2011r. o ustaleniu opłaty stałej w kwocie 2.822,66 zł. W uzasadnieniu wskazano, że komornik dokonywał ustalenia majątku dłużnika i taka opłata mogłaby zostać ustalono, zgodnie z art. 53a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, ale nie poczyniono ustaleń co do majątku dłużnika, co uniemożliwiało dokonanie analizy poprawności ustalenia tej opłaty.

Po pierwsze, należy wyjaśnić, że w dniu 5 września 2011r. komornik nie wydawał żadnego postanowienia o ustaleniu wysokości opłaty stałej za poszukiwanie majątku dłużnika, a wskazywana w postanowieniu sądu kwota wymieniona została w czynności zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego dłużnika. Po drugie, odpis postanowienia sądu wpłynął do kancelarii komornika w dniu 13 kwietnia 2012r. i w dniu 18 kwietnia 2012r. komornik wydał postanowienie o ustaleniu kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji, gdzie ustalił m. in. opłatę stałą w kwocie łącznej 2.822,66 zł za poszukiwanie i odnalezienie majątku dłużnika (art. 53a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji). Odpis postanowienia doręczono dłużnikowi w dniu 7 maja 2012r. Po trzecie, w dniu 18 maja 2012r. do komornika wpłynęło pismo dłużnika z dnia 13 maja 2012r., w którym zwrócił się o podanie daty wpływu do kancelarii odpisu postanowienia sądu z dnia 30 marca 2012r., uzasadniając że data ta jest istotnym faktem mającym wpływ na treść skargi na postanowienie komornika z dnia 18 kwietnia 2012r. Komornik pismem z dnia

5 lipca 2012r., doręczonym dłużnikowi w dniu 25 lipca 2012r., poinformował o otrzymaniu postanowienia sądu w dniu 13 kwietnia 2012r. Po czwarte, w dniu 6 sierpnia 2012r. do komornika wpłynęło pismo dłużnika z dnia 31 lipca 2012r., w którym zwraca się on z wnioskiem o udzielenie informacji czy postanowienie sądu z dnia 30 marca 2012r. zostało zaskarżone lub wyjaśnienie z jakiego innego powodu ponownie w postanowieniu z dnia 18 kwietnia 2012r. figuruje opłata egzekucyjna w kwocie 2.822,66 zł. W odpowiedzi, którą dłużnik miał otrzymać w dniu 6 listopada 2012r. komornik miał precyzyjnie wyjaśnić, że wydał postanowienie z dnia 18 kwietnia 2012r. właśnie w związku z postanowieniem sądu z dnia 30 marca 2012r. (takiego dokumentu w aktach sprawy egzekucyjnej Km (...) brak).

Analizując powyższe czynność należało więc ustalić, czy dłużnik wykazał, że złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na czynność komornika - postanowienie z dnia 18 kwietnia 2012r. o ustaleniu kosztów egzekucji, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. Dla oceny zachowania tego terminu istotnym było ustalenie, że w piśmie z dnia 13 maja 2012r. dłużnik wyraźnie wskazał, że informacja o dacie wpływu do kancelarii komornika odpisu postanowienia sądu z dnia 30 marca 2012r. „...jest istotnym faktem mającym wpływ na treść skargi na postanowienie komornika z dnia 18 kwietnia 2012r. jako na czynność egzekucyjną”. Skoro więc dłużnik w dniu 25 lipca 2012r. został poinformowany przez komornika, że postanowienie sądu z dnia 30 marca 2012r. wpłynęło do kancelarii komornika w dniu 13 kwietnia 2012r., a więc przed wydaniem postanowienia, które zamierzał zaskarżyć skargą na czynności komornika, to od daty otrzymania tej informacji zaczął biec dla niego termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia takiej skargi, gdyż w tej dacie najpóźniej dłużnik został powiadomiony, że wydając postanowienie z dnia 18 kwietnia 2012r., komornik uwzględnił postanowienie sądu z dnia 30 marca 2012r. i to niezależnie od tego czy dotyczyło ono czynności istniejącej (por. uwagi podniesione powyżej). Innymi słowy, najpóźniej w dniu 25 lipca 2012r. dłużnik powziął informację, że postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2012r. komornik ponownie obciążył go opłatą stałą z art. 53a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji i to była data, w której ustała przyczyna uchybienia terminu do złożenia skargi na czynność komornika. Wobec tego od tej daty należało też liczyć tygodniowy termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu, zgodnie z art. 169 § 1 k.p.c. Skoro wniosek wpłynął do sądu dopiero w dniu 13 listopada 2012r, to jako spóźniony zasadnie został odrzucony, na podstawie art. 171 k.p.c. Konsekwencją takiego trafnego stanowiska było następnie odrzucenie, jako spóźnionej, samej skargi na czynność komornika – postanowienie o ustaleniu kosztów egzekucji, zgodnie z art. 767³ k.p.c.

W tym stanie należało orzec jak w pkt 2 postanowienia na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.